

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: S., nar. X. v K., naposledy bytom v zahraničí: K., t. č. PT R., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-56-18/PO-Ž/2009 zo dňa 30. apríla 2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Saz 3/2009-23 zo dňa 9. septembra 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Saz 3/2009-23 zo dňa 9. septembra 2009 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-56-18/PO-Ž/2009 zo dňa 30. apríla 2009, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej

republiky, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t. j. že navrhovateľom udávaný dôvod žiadosti nie je dôvodom pre udelenie azylu.

Krajský súd k navrhovateľom udávanému dôvodu žiadosti o azyl – pozemkovým sporom uviedol, že pripúšťa, že tieto tvrdenia môžu byť pravdivé a pre navrhovateľa ťaživé, tieto dôvody však podľa krajského súdu nezakladajú dôvod pre udelenia azylu na území SR v zmysle zákona o azyle. Navrhovateľ nepreukázal, že by bol v krajine pôvodu prenasledovaný z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, naopak potvrdil, že sa o svoj život obával pre pozemkové spory.

Vo vzťahu k humanitným dôvodom, na ktoré sa navrhovateľ odvolával až v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, krajský súd uviedol, že sa jedná o nenárokový právny inštitút, a teda v medziach správnej úvahy odporcu je, aké konkrétne dôvody bude za ne považovať.

Odporca podľa krajského súdu postupoval správne, ak po zvážení skutkového stavu nenašiel ani dôvod pre udelenie doplnkovej ochrany navrhovateľovi podľa § 13a zákona o azyle, preto dôvodne nepovažoval navrhovateľove dôvody za dôvody, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Na základe uvedeného krajský súd rozhodnutie odporcu, ktorým navrhovateľovi neudelil azyl a rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom vyjadril nesúhlas s právnym posúdením veci, najmä pokiaľ sa jedná o vyhodnotenie jeho žiadosti o azyl vo vzťahu k pozemkovým sporom v nadväznosti na politické dôvody považované za nepodložené, nereálne a nedôvodné.

Navrhovateľ síce pripúšťa, že právny poriadok Slovenskej republiky ako ani Dohovor o právnom postavení utečencov neumožňujú udeliť azyl štátnym príslušníkom tretej krajiny na základe obavy z prenasledovania z dôvodu majetkových sporov. Zo správ relevantných organizácií zaoberajúcich sa posudzovaním stavu ľudských práv v Indii však vyplýva, že v tejto krajine nie sú majetkové spory ojedinelé a že v rámci indickej spoločnosti majú často krát zásadný dopad na spoločenské a právne postavenie osôb. Podľa navrhovateľa v dôsledku neefektívnej činnosti polície nie je možné domôcť sa práva na území Indie a India tak nie je schopná poskytnúť dostatočnú ochranu svojim občanom.

Navrhovateľ v tejto súvislosti poukázal na správu Human Rights Watch z augusta 2009 nazvanej „Rozvrátený systém – nespôsobilosť, zneužívanie a beztrestnosť v Indickej polícii“

Navrhovateľ súčasne poukázal na to, že jeho dôvod žiadosti o azyl bolo možné podradiť príslušnosť pod sociálnu skupinu nakoľko spoločnou charakteristikou osôb s pozemkovými spormi je beznádejná situácia, v ktorej si nie sú schopní sami pomôcť a ktorým nie je ani štátna moc ochotná, resp. schopná pomôcť.

Na základe uvedeného navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že rozsudok krajského súdu navrhol ako vecne správny potvrdiť. Nestotožnil sa s tvrdením navrhovateľa, že bol prenasledovaný z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle. Po vyhodnotení dostupných správ o krajine pôvodu nebolo podľa odporcu preukázané, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený vážnemu bezpráviu tak, ako to ustanovuje § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. februára 2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného od 1.12.2008, ďalej len zákon o azyle) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1) ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa, a obsahom správ o krajine pôvodu (informácie MÚ MV SR č. p.: MÚ-871/ODZS-2009, MÚ-27-1/ODZS-2008, MÚ-27-3/ODZS-2008, zo správy MZV USA týkajúcej sa štátnych praktík v oblasti ľudských práv vydané Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu z 8.3.2006, z vybraných častí Súhrnných teritoriálnych informácií z 1.10.2008, z portálu www.business.cz a informácií Encarta Reference Library 2007), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 17.2.2009 navrhovateľ uviedol, že dôvodom jeho žiadosti o azyl boli problémy so svokrovcami jeho sestry. Po svadbe sestry v roku 2003, žiadali od jeho rodiny veno 4.000.000,- rupií alebo pozemok, ktorý jeho otec prepísal na neho a brata. Veno nechceli svokrovcami sestry vydať, preto svokrovci sestry z pomsty podali v roku 2006 na neho trestné oznámenie, že v lekárni pracuje s falošnými peniazmi, čo však nebola pravda. Polícia v danej veci zahájila šetrenie, pričom toto trvalo 3 dni a následne ho spod obžaloby oslobodili, nakoľko falšovanie peňazí sa nepreukázalo.

V roku 2006 sa ho svokrovci sestry snažili zabiť, keď poslali do lekárne, keď pracoval, nejakých ľudí a títo mali mačety a snažili sa ho napadnúť. Prvýkrát mu pomohol majiteľ lekárne a podarilo sa mu utiecť. Druhý krát prišli za ním domov, avšak on doma nebol, hádali sa s jeho otcom, pričom im doma spravili nejakú škodu a odišli.

Po ich druhej návšteve sa už domov nevrátil, odišiel do mesta Ambala v štáte Haryana. Tu bol s priateľmi dva mesiace, avšak napriek tomu, že tam nemal problémy, otec mu doporučil, aby radšej z Indie odišiel. Odcestoval do Dillí, kde sa nakontaktoval na prevádzkača a následne z Indie odcestoval.

Na otázku, či nahlásil na polícii problémy so svokrovcami sestry, odpovedal, že incident nahlásil, ale polícia nič nerobila, nakoľko svokrovci sestry mali kontakty na vládnu politickú stranu Akali Dal.

Na otázku, či mal problémy aj jeho brat odpovedal, že aj on mal problémy, ale odišiel bývať do Taran Taaran. Na otázku prečo odišiel z Indie, keď svokrovci jeho sestry z obce odišli, odpovedal, že napriek tomu, že z dediny odišli, jeho problém sa neskončil, pretože mohol očakávať každú chvíľu, že ho zabijú. Preto radšej z Indie odišiel.

Na otázku, či mal v krajine pôvodu nejaké problémy s políciou, armádou alebo inými štátnymi orgánmi, odpovedal, že osobne s nimi nemal žiadne problémy. Do krajiny pôvodu sa nechce vrátiť, lebo sa obáva o svoj život.

Odporca v rozhodnutí, ktorým neudelil navrhovateľovi azyl, poukázal na to, že v jeho prípade nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania v zmysle zákona o azyle.

Podľa vyjadrení navrhovateľa, v roku 2006 čelil falošnému obvineniu zo spáchania trestného činu, že v lekárni používal falošné peniaze. Po trojdňovom vyšetrowaní polície bol zbavený viny a bez obmedzenia zo strany polície pokračoval v práci. Polícia teda konala v zmysle zákona, neobmedzila ani neporušila jeho osobnú slobodu, ani neohrozoval jeho život.

Potom už voči nemu nebolo vedené trestné konanie, nebol zadržaný, väznený ani vypočúvaný, neprišiel do styku s armádou, políciou, súdnictvom ani inými štátnymi orgánmi. Taktiež nebol členom žiadnej politickej strany ani hnutia, od roku 2002 bol sympatizantom politickej strany Indického národného Kongresu (INC), pričom ako sympatizant nečelil žiadnym problémom.

K majetkovým sporom, ktoré boli dôvodom jeho odchodu z krajiny pôvodu, odporca v rozhodnutí uviedol, že vlastníkami pozemkov podľa vyjadrení navrhovateľa boli dve osoby, preto tvrdenie navrhovateľa, že odstránením jeho osoby zo strany svokrovcov jeho sestry by sa zmocnili majetku, o ktorý mali záujem, je podľa odporcu nelogické, rovnako neobstojí námietka navrhovateľa, že polícia bola nečinná po jeho ohlásení incidentu s poukazom na to, že svokrovcovia jeho sestry mali mať dobré vzťahy s vládnuou politickou stranou. Pretože, pokiaľ by to tak bolo, polícia by ako nástroj vládnucej strany neprešetroval navrhovateľovo obvinenie za danie do obehu falošných peňazí s výsledkom potvrdzujúcim jeho nevinu, ale by konala naopak.

Podľa odporcu v danom prípade išlo o osobné problémy, ktoré nejavili žiadne známky perzekúcie. Odporca v rozhodnutí tiež poukázal na to, že pôda je v Indii často krát jediným zdrojom obživy, najmä na vidieku dochádza často k majetkovým sporom, tak ako v prípade jeho rodiny, čo je bežným javom v krajine.

Napriek vysokému stupňu korupcie a byrokracie v indických štátnych orgánoch, ústava zabezpečuje každému občanovi krajiny právo na zaistenie ochrany. Ak navrhovateľ teda nesúhlasil s činnosťou polície, mohol sa obrátiť na nadriadené orgány, čo však podľa vlastného vyjadrenia neurobil.

Odporca v rozhodnutí poukázal na to, že navrhovateľ odišiel v roku 2007 bývať ku kamarátovi do mesta Ambala v provincii Haryana, kde podľa vlastného vyjadrenia nečelil žiadnym problémom, a teda nemal žiaden dôvod na opustenie krajiny pôvodu. Odporca tiež

vychádzal z tvrdení navrhovateľa, že po odchode z krajiny pôvodu sa dopravil do Talianska, kde žil približne 10 mesiacov, keďže sa mu nepodarilo nájsť prácu, odišiel do Viedne, kde sa zdržiaval 6 mesiacov. Po zadržaní rakúskou políciou požiadal o azyl a bol vrátený na územie SR.

Podľa odporcu jeho odchod z Indie bol motivovaný skôr inými činiteľmi, ako ochranou vlastného života.

Vzhľadom k tomu, že neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu, odporca skúmal, či navrhovateľ spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle.

Odporca uviedol, že z výpovede navrhovateľa vyplynulo, že potom, ako bolo svokrovcami sestry podané v roku 2006 na neho trestné oznámenie, (že v lekárni pracuje s falošnými peniazmi) a bol po troch dňoch vyšetrovania spod obžaloby oslobodený, nebolo potom proti nemu vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý a nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi, nebol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trest. V súčasnej dobe taktiež podľa odporcu neprebíha žiaden medzinárodný alebo vnútroštátny konflikt, ktorý by pre navrhovateľa predstavoval individuálnu hrozbu podľa definície ujmy, a preto dospel k záveru, že niet dôvodu na poskytnutie doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Odporca v rozhodnutí popisuje spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa s odkazom na zdroje informácií, z ktorých informácie čerpal.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno

vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z dôvodu obavy o svoj život pre majetkové spory s rodinou (svokrovcami jeho sestry), ktorá sa chcela zmocniť jeho majetku. Odporca venoval tomuto dôvodu jeho žiadosti o azyl náležitú pozornosť a vykonal dokazovanie okrem výsluchu navrhovateľa obsahom správ o krajine pôvodu, ktorých podstatnú časť v rozhodnutí s uvedením zdrojov aj uviedol.

Krajský súd sa rovnako zaoberal všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodom, pre ktorý požiadal navrhovateľ o azyl.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o to, že navrhovateľ nepreukázal opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákona o azyle.

K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom problémy so súkromnými osobami nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ politický systém v krajine pôvodu dáva občanom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi.

Táto skutočnosť nebola v konaní o udelenie azylu vyvrátená, preto i za predpokladu, že tvrdenia navrhovateľa o obavách o život zo strany svokrovcov jeho sestry pre majetkové spory sú pravdivé, neboli odvolacie námietky navrhovateľa dôvodné, pretože navrhovateľ nepreukázal, že štátne orgány mu odopreli poskytnúť pomoc potom, ako sa na ne so žiadosťou o ochranu obrátil. Navrhovateľ sa podľa vlastných vyjadrení na políciu síce obrátil, tá však bola nečinná. Na nadriadené orgány so žiadosťou o prešetrenie nečinnosti polície sa však neobrátil. Vyjadril obavu z toho, že polícia by mu aj tak neposkytla pomoc, pretože rodina svokrovcov jeho sestry mala kontakty na vládnucu stranu, ktorá mohla výsledok šetrenia ovplyvniť.

Túto námietku navrhovateľa, odvolací súd vyhodnotil za účelovú. Ako totiž vyplynulo z vyjadrení navrhovateľa pred správnym orgánom polícia v inom konaní, po troch dňoch vyšetrovania (v trestnej veci, ktorá sa mala začať z podnetu svokrovcov jeho rodiny) ho spod obvinenia oslobodila. Vzhľadom na uvedené považoval odvolací súd túto námietku za nedôvodnú a ničím nepodloženú.

K odvolacej námietke navrhovateľa, vzťahujúcej sa k jeho tvrdeniu o „príslušnosti k určitej sociálnej skupine“ sa javí vzhľadom k okolnostiam daného prípadu ako nedôvodná, nakoľko **navrhovateľ nenaplnil konkrétnym obsahom žiaden z pojmových znakov definície sociálnej skupiny**, tak ako je vymedzený v ustanovení § 19a ods. 4 písm. e) **zákona o azyle**, podľa ktorého ministerstvo pri posudzovaní dôvodov prenasledovania vychádza z toho, že **skupina tvorí určitú sociálnu skupinu najmä vtedy, ak príslušníci skupiny zdieľajú vrodene charakteristické črty alebo spoločný pôvod, ktoré nemožno zmeniť, alebo zdieľajú charakteristiku alebo presvedčenie, ktoré sú tak závažné pre ich identitu alebo svedomie, že daná osoba by nemala byť nútená, aby sa ich zriekla a okolitou spoločnosťou je vnímaná ako odlišná; v závislosti od okolností v krajine pôvodu, určitá sociálna skupina môže predstavovať skupinu založenú na spoločnej**

charakteristickej črte sexuálnej orientácie, pričom túto orientáciu nemožno chápať tak, že zahŕňa činy považované za trestné podľa osobitného predpisu.

Odvolačí súd s poukazom na citované ustanovenie zákona o azyle, z ktorého bolo potrebné pri posudzovaní dôvodov navrhovateľa o udelenie azylu vychádzať, poukazuje na to, že tvrdenie navrhovateľa o príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak zostalo len v rovine blanketárne uplatnenej námietky.

Rozhodujúcim dôvodom pre udelenie azylu je predovšetkým existencia odôvodneného strachu z prenasledovania smerujúceho voči žiadateľovi o azyl ako príslušníkovi takejto sociálnej skupiny zo strany štátnych orgánov príslušnej krajiny, prípadne zo strany niektorých zložiek obyvateľstva, ktoré nerešpektujú normy stanovené v zákonoch dotknutej krajiny, pričom štátne orgány vedome takéto konanie tolerujú a odmietajú, resp. nie sú schopné zabezpečiť pred takýmto konaním jednotlivcovi účinnú ochranu.

Skutočnosť, že politický systém v krajine pôvodu navrhovateľa dáva jednotlivcom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi nebola v konaní o udelenie azylu vyvrátená, naviac navrhovateľ nepreukázal, že verejná moc v krajine pôvodu ako celok mu odoprela poskytnúť ochranu v sporoch o majetky s príbuznými.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z ktorých je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľa ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci odporcom za nedôvodné.

Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 23. februára 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová